

PROGRAMACIÓ I CRITERIS D'AVUACIÓ DE LA MATÈRIA D'HISTÒRIA

2n de Batxillerat, curs 2026 – 2027

Objectius del curs:

1. **Assolir** de forma òptima les competències i continguts que figuren en el currículum de la matèria d'Història de 2n de batxillerat.
2. **Preparar-se** de forma adequada per afrontar l'examen d'Història de les PAU.
3. **Dotar** l'alumnat de coneixements històrics i socials idonis per a la posterior formació acadèmica superior i per a la incorporació al món productiu.
4. **Contribuir** en la formació de l'alumnat per exercir la ciutadania de forma crítica, constructiva i responsable.

Temari (mòduls de continguts):

MÒDUL 0	DE L'ANTIC RÈGIM A L'ESTAT LIBERAL: ESPANYA I CATALUNYA AL S.XIX
1. Catalunya i Espanya en el context europeu del S. XIX. ... o de com una invasió francesa va canviar l'Antic Règim per un Estat liberal (o no) a Espanya a la primera meitat del S. XIX (i de pas va perdre el seu imperi colonial al continent americà). 2. Catalunya, la fàbrica d'Espanya. ... o de com Catalunya es va industrialitzar i va transformar radicalment la seva economia i el seu model social. 3. El liberalisme i les noves ideologies revolucionàries. ... o de com es va construir el nou capitalisme a Espanya, amb els seus avenços i les seves desigualtats, i com donar pas a la lluita sindical de la nova classe obrera.	
MÒDUL 1	L'ÈPOCA DE LA RESTAURACIÓ BORBÒNICA: DEL SISTEMA CANOVISTA AL DESASTRE DE CUBA (1875 – 1898)
1. El Sexenni Democràtic (1868 – 1874). ... o de com es van produir en 6 anys una revolució, l'expulsió d'una reina, una monarquia italiana i una efímera república. 2. El règim de la Restauració Borbònica. ... o sobre com un cop d'Estat (o dos) van retornar els Borbons al poder i van promulgar una nova Constitució. 3. El "sistema canovista". ... o de com es va configurar un model polític basat en la corrupció i el falsejament electoral. 4. La política del "torn dinàstic" i les seves oposicions. ... o sobre com dos partits van acaparar el poder mentre marginaven a la majoria de les oposicions. 5. El Desastre del 98. ... o de com Espanya va perdre les seves últimes colònies i una guerra amb els Estats Units (i de pas va entrar en una profunda "crisi de final de segle"). 6. Catalunya sota el règim de la Restauració. ... o de com va encaixar (o no) Catalunya en el règim borbònic.	
MÒDUL 2	NAIXEMENT I CONSOLIDACIÓ DEL CATALANISME POLÍTIC I ELS ALTRES NACIONALISMES DE L'ESTAT ESPANYOL
1. La Renaixença i els orígens del catalanisme modern. ... o de com va poder reeixir Catalunya des del 1714 i va voler recuperar llengua i identitat. 2. Naixement i expansió del catalanisme polític. ... o de com va néixer un sentiment catalanista, es va expandir i va acabar configurant un moviment polític. 3. El catalanisme conservador i les Bases de Manresa. ... o de com el catalanisme va transformar-se en un moviment burgès i conservador, però amb voluntat de fer soroll. 4. La Lliga Regionalista. ... o sobre com va néixer a Catalunya el primer partit polític pròpiament dit (de tota Espanya!).	

5. **Els altres nacionalismes de l'Estat.** ... o de com van aparèixer també moviments nacionalistes a Euskadi, a Galícia, a Andalusia, al País Valencià ...
6. **La nova Barcelona i el seu Eixample.** ... o sobre les canvis urbanístics que va tenir Barcelona per convertir-la en una ciutat moderna, burgesa i obrera.

MÒDUL 3

EL RÈGIM DINÀSTIC AL PRIMER TERÇ DEL S. XX: DEL REGENERACIONISME A LA DICTADURA DE PRIMO DE RIVERA (1898 – 1931)

1. **El "reformisme dinàstic" i les seves oposicions.** ... o de com els intents reformistes dels partits dinàstics es van quedar en ben poca cosa (i de pas torna la guerra al Marroc).
2. **De la Solidaritat Catalana a la Setmana Tràgica.** ... o sobre els canvis que es van produir a la política catalana, i les tensions amb l'Estat i amb l'Exèrcit.
3. **La Mancomunitat de Catalunya.** ... o de com es va constituir un primer intent d'organització política pròpiament catalana i de fer de Catalunya un país "modern".
4. **L'impacte de la Primera Guerra Mundial a Espanya.** ... o de com una Espanya neutral, beneficiada per la guerra mundial, va acabar ben escaldada.
5. **La "Crisi de 1917" i l'Assemblea de Parlamentaris.** ... o de com es van conjurar totes les crisis possibles en un Estat que feia aigües per tot arreu.
6. **Els anys del pistolisme i el "Trienni Bolxevic".** ... o de com la ciutat de Barcelona fou coneguda arreu com la "ciutat de les bombes" o la Rosa de foc.
7. **El Desastre d'Annual.** ... o de com va anar una de les més tràgiques derrotes de l'Exèrcit espanyol al Marroc.
8. **La Dictadura de Primo de Rivera.** ... o de com es va instaurar i va poder durar 7 anys la dictadura d'un general amb les simpaties del Rei (i de molts altres).
9. **La "Dictablanda" i la crisi final del sistema de la Restauració.** ... o sobre com al final el règim va acabar col·lapsant malgrat l'intent d'una dictadura "tova".

MÒDUL 4

LA TRANSFORMACIÓ ECONÒMICA I SOCIAL D'ESPANYA I CATALUNYA EL PRIMER TERÇ DEL SEGLE XX.

1. **Canvis demogràfics a Espanya i a Catalunya.** ... o sobre com, quant i on es vivia a l'Espanya de finals del S. XIX.
2. **La persistència de les desigualtats en el camp espanyol.** ... o de com cap reforma va acabar de "reformar" de debò el món rural.
3. **Transformacions en la indústria i en el sistema productiu. El desenvolupament de la indústria catalana.** ... o de com el món productiu al món de la indústria i de l'energia va transformar la vida de la majoria d'habitants del país.
4. **Les polítiques econòmiques de l'Estat: l'intervencionisme estatal i el desenvolupament del capitalisme a Espanya.** ... o si l'Estat fou capaç de fer el que havia de fer, o no, segons es miri ...
5. **Canvis socials a l'Espanya dels anys 10, 20 i 30: la revolució de les dones.** ... o sobre com les dones (i alguns homes, no gaires) van comprometre's per millorar la societat i fer-la més justa i igualitària.

MÒDUL 5

LA SEGONA REPÚBLICA ESPANYOLA I LA CATALUNYA REPUBLICANA (1931 – 1936)

1. **La proclamació de la República i el context internacional.** ... o de com d'un dia per a l'altre Espanya es va convertir en republicana.
2. **El Govern provisional de la República i la Constitució de 1931.** ... o sobre com es va configurar un nou règim democràtic, progressista, però sense consens.
3. **L'Estatut de Núria i el restabliment de la Generalitat de Catalunya.** ... o sobre com va Catalunya recuperar l'autogovern i les seves institucions.
4. **El Bienni Progressista o d'Esquerres (1931 – 1933).** ... o com es va dur a terme el més ambiciós programa de reformes a Espanya, que va acabar tràgicament.
5. **El Bienni Conservador o de Dretes (1933 – 1936).** ... o sobre com és possible que un govern de dos anys s'acabi coneixent com el "bienni negre".

6. **L'etapa del Front Popular i el camí cap a la guerra civil.** ... o sobre com un triomf a les urnes pot donar inici a una conspiració militar per enderrocar la democràcia.
7. **Ideologies, partits polítics i sindicats al període republicà.** ... o sobre com posar una mica ordre al conjunt de partits i forces polítiques espanyoles i catalanes.

MÒDUL 6 LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA (1936 – 1939)

1. **L'esclat de la guerra: la rebel·lió militar contra la legalitat republicana.** ... o de com un cop d'Estat fallit es va convertir en una llarga guerra civil.
2. **La internacionalització del conflicte.** ... o de com una guerra civil pot interpretar-se com l'assaig d'una guerra mundial.
3. **De Generalísimo a Caudillo de España: el bàndol dels insurrectes.** ... o de com un general que anomenaven *Franquito* va convertir-se en Cap suprem dels insurrectes.
4. **L'organització de la zona republicana: resistència i revolució.** ... o sobre com es va descompondre l'Estat republicà, i un poble en armes pot aturar un cop d'Estat.
5. **Dels Fets de Maig del 37 als 13 punts del Dr. Negrín.** ... o de quins motius van fer possible una guerra civil dins d'una guerra civil (a la zona republicana), i es va arribar a la conclusió que "resistir era vèncer".
6. **Les fases de la guerra: evolució bèl·lica del conflicte.** ... o sobre com van anar evolucionant les línies del front de guerra, (gairebé) sempre a favor de Franco.
7. **Viure en guerra: la rereguarda, els bombardejos i l'escassetat lluny del front.** ... o de com es vivia i es moria en una Espanya en guerra.

MÒDUL 7 EL RÈGIM FRANQUISTA: LA CONSTRUCCIÓ D'UNA DICTADURA (1939 – 1959)

1. **Els pilars del nou règim i els suports de la Dictadura.** ... o sobre com es va organitzar una dictadura a Espanya, i qui li va donar suport incondicional.
2. **La repressió als vençuts.** ... o de perquè es diu que el final de la guerra no va implicar (per a molts) l'arribada de la pau.
3. **El franquisme davant la Segona Guerra Mundial: l'època "blava".** ... o sobre quin va ser el paper real que va tenir l'Espanya franquista durant la Segona Guerra Mundial.
4. **L'època de l'aïllament internacional i del "nacionalcatolicisme".** ... o sobre com Espanya va estar aïllada d'Europa i del Món després de la derrota de l'Eix.
5. **L'estructura de l'Estat franquista: les *Leyes Fundamentales* i la "democràcia orgànica".** ... o sobre com és possible que Franco afirmés que Espanya era una autèntica "democràcia" (orgànica) (?).
6. **L'economia franquista als anys 40 i 50: autarquia i primers intents d'apertura.** ... o sobre com era necessari portar una "cartilla de cupons" per aconseguir una mica de pa a l'Espanya de Franco.
7. **Les oposicions al franquisme: exili i resistència.** ... o sobre com n'era de difícil fer oposició a Franco, i com milers de persones van haver d'exiliar-se del seu país.

MÒDUL 8 EL FRANQUISME ALS ANYS 60 I 70: "DESARROLISMO", IMMOBILISME I CRISI FINAL DEL RÈGIM (1959 – 1975)

1. **La nova economia franquista: les polítiques d'estabilització i els "Planes de Desarrollo".** ... o de com l'arribada al poder d'uns homes anomenats "tecnòcrates" va apropar Espanya al món occidental capitalista.
2. **El creixement econòmic a l'època del "milagro español".** ... o de què hi va haver al darrere de l'anomenat "milagro español" i el seu gran creixement econòmic.
3. **Els canvis en la societat espanyola i catalans dels anys 60.** ... o sobre com, malgrat la dictadura, la societat i la cultura aconseguiren sortir de la foscor i apropar-se a Europa.
4. **La intensificació de la conflictivitat social i política als anys 70.** ... o com la societat espanyola i catalana es va revoltar contra una dictadura obsoleta i agònica.
5. **Els conflictes dins del règim i la lluita per la successió: *reformistes vs. Immobilistes*.** ... o sobre com els franquistes més franquistes es van organitzar en un "búnquer".

6. **La crisi final de la Dictadura i la mort del dictador.** ... sobre com es va produir una "marxa verda", quins van ser els últims morts de Franco, i com finalment va morir el propi dictador (però no el seu règim).

MÒDUL 9

TRANSICIÓ, DEMOCRÀCIA I EL RETORN DE L'AUTONOMIA DE CATALUNYA (1976 – 1986)

1. **El primer govern de la nova Monarquia: l'etapa de Carlos Arias Navarro.** ... o de com el nou Rei, Juan Carlos, va donar continuïtat al règim i als *Principios Fundamentales*.
2. **L'arribada de Suárez al poder i la Ley para la Reforma Política.** ... o de com un polític franquista van aconseguir el suïcidi polític del règim franquista.
3. **La Constitució de 1978.** ... o de com es va assolir un consens de dretes i esquerres per tenir una Constitució i posar les bases del nou règim.
4. **L'Estatut de Sau i el restabliment de la Generalitat de Catalunya.** ... o de com es va recuperar l'única institució que perdurava de la Segona República, amb un "Ciutadans de Catalunya, ja sóc aquí!"-
5. **Crisi econòmica, terrorisme i els Pactes de La Moncloa.** ... o de com la crisi, les bombes i altres coses van posar en perill l'anomenada *Transició*.
6. **Els darrers governs de la UCD.** ... o sobre com un invent polític al voltant d'un home va acabar com havia començat, en no res.
7. **Del cop d'Estat del 23F a la victòria electoral del PSOE de 1982.** ... o de com un patètic cop d'Estat va acabar de consolidar el règim de la Transició.
8. **Els primers governs socialistes.** ... o de com uns joves polítics que vestien d'obers van prometre el tant esperat "cambio" a Espanya.
9. **L'inici d'una època a Catalunya: el triomf de Jordi Pujol.** ... o de com un polític va convertir-se en el "pare de la pàtria" a Catalunya.

Criteris i instruments per a l'avaluació :

Per comprovar si un alumne/a assoleix i va superant els objectius assenyalats de la matèria i qualificar-lo, segons els criteris d'avaluació del curs, es tindran en compte aquests instruments:

EXÀMENS

Es farà una **prova escrita individual** al finalitzar cada trimestre (**l'examen trimestral**), per comprovar el nivell i la qualitat en el domini dels continguts i els procediments treballats. Els exàmens trimestrals tindran una estructura, un format i una ponderació dels exercicis molt similar als models d'exàmens de les PAU, amb 4 exercicis cadascun dels quals tindrà una qualificació màxima de 2,5 punts.

1. Exercici 1 – Anàlisi crítica de fonts històriques.
2. Exercici 2 – Contextualització en situacions concretes en el temps històric, utilitzant termes i conceptes determinats.
3. Exercici 3 – Exposició d'un tema a través dels descriptors d'un glossari
4. Exercici 4 – Tipus test, amb 10 preguntes objectives i 4 respostes a escollir.

L'examen trimestral tindrà un pes del **70%** sobre la qualificació global del trimestre.

PRÀCTIQUES I TASQUES

Durant cada trimestre es faran, de forma individual o en petit grup, activitats i exercicis per aprendre i practicar les competències i els continguts que s'estan treballant. De manera habitual caldrà corregir o exposar aquestes activitats a classe, i en algunes ocasions s'hauran de lliurar al professor/a per a la seva avaluació i qualificació.

En general, són activitats per posar en pràctica metodologies i instruments propis de la ciència històrica, com ara comentaris de textos, anàlisi de taules de dades, interpretació de mapes històrics, lectura i anàlisi de gràfics, comentaris de fotografies o il·lustracions, etc. En cap cas s'admetran pràctiques presentades fora del termini injustificadament. Cada pràctica tindrà una nota numèrica sobre 10 punts, i poden tenir un pes variable dins d'aquest apartat de "part pràctica":

Cada trimestre tindrà la seva "pràctica del trimestre", que habitualment tindrà un format de treball en petit grup (2 o 3 alumnes) i que consistirà en una tasca de caràcter audiovisual i creatiu, que posarà en primer pla l'originalitat i les aportacions personals i crítiques a temes històrics.

Proposta de pràctiques:

1r trimestre – "Era democràtic el sistema de la Restauració?". Planificació, gravació i edició d'un vídeo que mostri un debat, una entrevista o un altre format en el qual els alumnes puguin exposar idees, contraposar punts de vista i contrastar opinions sobre aquest tema, o qualsevol altre que es pugui plantejar de forma alternativa.

2n trimestre – "Histotubers". Planificació, gravació i edició d'un vídeo, pensat per a les xarxes socials, que presenti i expliqui de forma original i molt personal algun tema concret del temari. Aquí es tindrà especialment en compte l'originalitat i la garantia que el treball presentat és realment d'autoria pròpia i no feta només amb IA i aplicacions que ofereixen plantilles preeditades.

3r trimestre – Viatge d'estudis a Madrid. Planificació, gravació i edició d'un vídeo, en format de programa de TV o per algun canal de Youtube, amb explicacions detallades de les rutes i visites realitzades durant el viatge. Aquesta activitat, per la seva naturalesa, tindrà un valor elevat en el trimestre (un 20%).

A banda, durant el trimestre es faran també:

- 1 o 2 tasques per practicar els procediments que després caldrà dominar als exàmens: identificació, descripció i anàlisi de fonts històriques, comentari de textos, de gràfics i de taules de dades, comentari de mapes i d'imatges històriques, desenvolupament de temes ...
- Qüestionaris breus i petites activitats de tipus lúdic per repassar els continguts explicats a classe.

Assistència a classe: És obligatòria. Els alumnes que acumulin més de **3 faltes injustificades d'assistència** per trimestre, poden veure afectada a la baixa la seva nota de l'avaluació.

Millora de nota: Cada trimestre es faran **1 o 2 propostes d'activitats de "millora de nota"** de caràcter opcional i voluntari. Seran activitats de visites a museus i exposicions, visionat de pel·lícules o documentals, participació en sortides i excursions a indrets d'especial significació històrica, etc. Cada activitat podrà sumar fins a **+ 0,25** a la nota global del curs. Es podran realitzar un **màxim de 3** d'aquestes activitats per alumne/a, i es tindran en compte les **2 activitats amb millor qualificació**, per sumar fins a **+ 0,5** punts a la nota global del curs. Si un alumne ha realitzat 3 activitats de millora, i a les tres hagués obtingut una millora igual o superior a 0,20, podria encara sumar **+ 0,15** més al total de la millora de nota, si li fes falta per obtenir una qualificació final millor.

NOTA GLOBAL DEL TRIMESTRE

La nota de cada trimestre sortirà del següent càlcul (de la mitjana ponderada de cada ítem):

70 % de la nota de l'examen del trimestre (mínim un 3,5 per fer mitjana)
30 % de la mitjana de les pràctiques i activitats avaluables del trimestre

La nota resultant pot veure's modificada per l'acumulació de faltes d'assistència injustificades o d'actitud negativa a les classes fins a un màxim de **- 0,5 punts**.

Arrodoniment de la nota trimestral: La nota trimestral no s'arrodoneix, i es té en compte per a fer la mitjana del curs la nota exacta amb dos decimals. Encara així, si no hi ha faltes d'assistència injustificades i s'han lliurat totes les pràctiques i exercicis, al butlletí trimestral de notes es posarà la superior si la mitjana supera els **'75**. Exemple: **6,81 → 7 (Notable)**. Però en aquest cas, la nota per fer la mitjana continua sent el **6,81**.

NOTA GLOBAL DEL CURS

La nota final del curs serà la mitjana entre les notes dels tres trimestres. Com a regla general, **cal aprovar els tres trimestres** o tenir una **nota mitjana igual o superior al 5** (Suficient). A aquesta mitjana cal sumar-hi les "millores de nota" (màxim **+ 0,5**). Un cop obtinguda la nova nota, es farà l'arrodoniment a partir del **'50**. En casos especials, quan faltin menys de 0,25 per aconseguir la millora real de nota, es podrà tenir en compte l'evolució de l'alumne/a al llarg del curs i la constància i regularitat en el lliurament de pràctiques i activitats, i també el fet d'haver realitzat alguna activitat extra de millora de nota.

(Nota 1r tr. + Nota 2n tr. + Nota 3r tr.) / 3 = MITJANA + Millores = NOTA CURS i arrodoniment
Exemple (6,45 + 7,15 + 7,55) / 3 = 7,05 + 0'5 = 7,55 → 8

RECUPERACIONS

Recuperació d'un examen o d'una pràctica no presentats

Si algun/a alumne/a no es presenta a algun examen o bé no fa el lliurament d'una pràctica, justificadament i amb notificació prèvia, ho podrà fer el dia següent, o el mateix dia de la seva reincorporació a les classes, o el dia que s'hagi pactat amb el professor o professora. En cas contrari, el farà el dia fixat per a les recuperacions del trimestre, o bé durant el mes de maig, segons el calendari oficial de recuperacions del curs.

Si un trimestre queda suspès, cal recuperar-lo amb l'única excepció d'1 trimestre suspès amb un 4 o més, i els altres dos aprovats (en aquest cas la recuperació és opcional per a l'alumne/a). Per recuperar un trimestre suspès, s'ha de realitzar l'examen de recuperació, en el calendari fixat del trimestre o al final del curs (juny) i, si fos cas, realitzar les activitats pendents de lliurament o suspeses (les mateixes o unes altres alternatives de tipus similar).

RÚBRIQUES PER A LA CORRECCIÓ I AVALUACIÓ DE PROVES ESCRITES

Per a l'avaluació dels exàmens i de les proves escrites, es tindran en compte les següents pautes o rúbriques:

- ⇒ *L'exactitud i el rigor de la vostra redacció, que doni resposta exacta, completa i coherent a les qüestions plantejades.*
- ⇒ *La demostració de domini i coneixement del tema, així com de les tècniques i procediments pròpies de la matèria.*
- ⇒ *La capacitat per relacionar conceptes i per trobar relacions de causa - efecte.*
- ⇒ *L'ordre i la coherència en l'exposició de les idees.*
- ⇒ *El fet de diferenciar i de prioritzar les idees més importants d'aquelles que són secundàries.*
- ⇒ *La capacitat de síntesi, d'exemplificació i de treure conclusions. (Atenció!, un exemple, si no es demana específicament, mai no substitueix una explicació teòrica general).*
- ⇒ *L'aportació de punts de vista personals, d'anàlisi crítica o de valoracions correctament formulades. Tanmateix, es valorarà negativament la repetició o reproducció no valorada dels apunts o del llibre de text.*
- ⇒ *L'ús adequat del vocabulari i de la terminologia adient.*
- ⇒ *La correcció sintàctica i l'estil de la redacció, que ha de ser fluïda i clara.*
- ⇒ *La correcció en l'ortografia, així com la netedat en la presentació.*
- ⇒ *Altres d'específiques atenent el tipus de prova.*